

T.C.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĐI

HAYVANCILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**ARICILIK, İPEKBÖCEKÇİLİĞİ, KAZ VE HİNDİ
YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARININ
DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN**

PROJE UYGULAMA REHBERİ

2021

1.BÖLÜM

AMAC VE KAPSAM, YASAL DAYANAKLAR, TANIMLAR, DESTEK VE

KURUMSAL ÇERÇEVE

1.1Amaç ve Kapsam

Bu rehberin amacı uygulayıcı ve denetleyici birim olan il proje yürütme ve değerlendirme biriminde görev yapan teknik personelin ve yatırımcıların müracaattan son aşamaya kadar gerekli olan usuller hakkında genel bilginin sağlanmasıdır.

Bu rehber, kırsal alanlarda istihdamın geliştirilmesi, alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, üretim ve kalitenin yükseltilmesi için arıcılık, ipekböcekçiliği, kaz ve hindi yetiştiriciliğinde yeni teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılarak modern işletmelerin kurulması ve makine, alet, ekipman alımına yönelik yatırımların desteklenmesini, yönetimini, başvuru koşullarını, yatırımcının yükümlülüklerini, yatırıma alınma koşullarını, yatırım için hak ediş düzenlemeyi, teknik şartların belirlenmesini, yatırımların izlenmesi ve raporlamanın çerçevesini açıklamaktadır.

1.2Yasal Dayanaklar

Bu Rehber, 18/4/2016 tarih ve 5488 sayılı Tarım Kanunu, 20/10/2020 tarihli ve 3099 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Karar ve 5/12/2020 tarihli ve 31325 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Arıcılık, İpekböcekçiliği, Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin, Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2020/36)”ne göre hazırlanmıştır.

1.3Tanımlar

Bu uygulama rehberinde adı geçen;

- a.)Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS): Tanımlanmış ve plakalandırılmış kovanlara ait bilgilerin merkezi bir veri tabanında kayıt altına alındığı, izlendiği, raporlandığı Bakanlık kayıt sistemini,
- b.)Arı ürünleri: Bal, polen, arı sütü, arı ekmeği (perga), propolis, arı zehiri ve apilarnili
- c.)Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- ç.)Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- d. Besleme evi: İpekböceği yetiştiriciliğinde yaş koza üretimi amaçlı inşa edilen taşınmazı,
- e.)Damızlık kaz: Yumurta ve et üretiminde kullanılacak civcivlerin üretimi için geliştirilmiş sürüyü oluşturan hayvanları,
- f.)Damızlık kaz işletmesi: Damızlık üretim amacı ile kurulmuş, Bakanlıktan damızlık üretim izni veya faaliyet onay belgesi almış, üretime yönelik ticari civciv ve/veya kuluçkalık yumurta üreten işletmeleri,
- g.)Dut bahçesi: İpekböceği beslemesinde kullanılmak üzere tesis edilen kapama dut bahçesini,
- ğ.)Genel Müdür: Hayvancılık Genel Müdürünü,
- h.)Genel Müdürlük: Hayvancılık Genel Müdürlüğünü,
- ı.)Hak ediş: İl proje yürütme birimince hazırlanan ödemeye esas olan raporu,
- i.)Hak ediş icmal: İl proje yürütme birimince hazırlanarak il proje ve değerlendirme komisyonu tarafından onaylanan ve Genel Müdürlüğe gönderilen icmal cetvelini (EK-22),
- j.)Hibe başvuru formu: Hibe desteğinden yararlanmak isteyen yatırımcıların başvuru esnasında dolduracakları formu (EK-1, EK-2),
- k.)Hibeye esas proje tutarı: Proje Uygulama rehberinde belirtilen kriterleri sağlayan hibe desteği verilebilecek giderlerin KDV hariç toplamını,
- l.)Hibe desteği: Karar kapsamındaki Bakanlıkça belirlenecek olan illerde yatırımcılara Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde geri ödeme beklemezsizin verilen mali katkıyı,
- m.)İl müdürlüğü: İl tarım ve orman müdürlüğünü,

- n.) İl proje değerlendirme komisyonu: Valilik oluru ile il tarım ve orman müdürü/müdür yardımcısı başkanlığında; konu ile ilgili şube müdürleri olmak üzere en az beş kişiden oluşturulan ve Tebliğ kapsamında ilinde yapılan proje başvurularını değerlendiren komisyonu,
- o.) İl proje yürütme birimi: Valilik oluru ile il müdürlüğü bünyesinde, projenin yürütülmesinden sorumlu şube müdürlüklerinde görevli en az bir ziraat mühendisi ve veteriner hekim ile Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının il ve bölge müdürlükleri, çevre ve şehircilik il müdürlüğü, belediyeler, büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan inşaat, elektrik ve makine mühendisleri ve/veya teknikerlerinin katılımıyla, en az beş asil beş yedek üyeden oluşan birimi,
- ö.) İlçe müdürlüğü: İlçe tarım ve orman müdürlüğünü
- p.) İşletme: Hayvanların barındırıldığı, tutulduğu, bakıldığı, beslendiği kapalı, yarı açık veya açık sistem tesis durumundaki yerleri,
- r.) Karar: 20/10/2020 tarihli ve 3099 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Kararı,
- s.) Kuluçkahane: Damızlık veya ticari amaçla civciv üretimi için Bakanlıktan izin veya faaliyet onay belgesi almış işletmeleri,
- ş.) Merkez proje değerlendirme komisyonu: Genel Müdür oluru ile genel müdür yardımcısı başkanlığında; ilgili daire başkanı ve konu uzmanlarından oluşan en az beş üyenin katılımı ile oluşan komisyonu,
- t.) Ölçekli Kroki: Başvuru konusu olan tesisin ihtiyaçlarına göre çizilmiş, ölçekli bir yerleşim planı ve toplam inşaat alanını belirten krokiyi,
- u.) Taahhütname: Proje sahipleri tarafından imzalanan ve hibeden yararlanma esasları ile yatırımcının sorumluluklarını düzenleyen taahhütnameyi (EK-6),
- ü.) Tebliğ: Arıcılık, İpekböcekçiliği, Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin 5/12/2020 tarihli ve 31325 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2020/36 numaralı Uygulama Esasları tebliğini,
- v.) Termin planı: Başvuru sahibinin proje faaliyetlerinin takvim yılı içindeki tahmini gerçekleşme aylarının gösterildiği proje faaliyet tablosunu,
- y.) Ticari kaz/hindi: Et üretiminde kullanılacak hayvanları,
- z.) Ticari kaz/hindi işletmesi: Ticari üretim amacı ile kurulmuş, Bakanlıktan izin belgesi almış işletmeleri,
- aa.) Toplam yatırım tutarı: Yatırım projesinin tamamının hibe tutarı ve başvuru sahibi tarafından karşılanacak katkı tutarlarının hepsini kapsayan, KDV hariç genel toplamını,
- bb.) Uygulama rehberi: Başvuru formlarının, yatırım projelerinde aranacak idari ve teknik detayların, izleme ve değerlendirme rapor örneklerinin, konuyla ilgili uygulama birimlerince tutulacak cetvellerin içinde yer aldığı Genel Müdürlükçe yayımlanacak olan bu rehberi,
- cc.) Yatırımcı: Tebliğ ve bu rehber kapsamında proje hazırlayıp başvuruda bulunan ve başvurusu kabul edilerek yatırımı gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişileri,
- çç.) Yatırım projesi: Uygulama rehberindeki esaslara göre hazırlanmış ve onaylanmış projeyi,
- dd.) Yer tespiti: Başvuru sahibinin inşaat yapacağı alanın il proje yürütme birimi ve il müdürlüğünden/kadastro müdürlüğünden görevlendirilmiş teknik personel ile (harita mühendisi/teknikerleri) birlikte tapu kaydında belirtilmiş olan alanın, ada, pafta ve parsel bilgileri doğrultusunda tespitini,
- ifade eder.

1.4 Destek Çerçevesi

Bakanlık tarafından sağlanacak desteklerin, kaynak dağılımının düzenlenmesinde Bakanlık yetkilidir. Desteklemelerin kaynağa göre planlanmasında İPDK tarafından yatırıma uygun bulunan ve Genel Müdürlüğe gönderilen yatırımcı listeleri ve proje büyüklükleri dikkate alınır. Destek programlarının yönetimindeki teknik, idari ve mali açıdan yetki ve sorumluluk Bakanlık İl Müdürlüklerine aittir. İl Müdürlükleri bu yetki ve sorumluluklarını Karar, Tebliğ ve Uygulama Rehberinde yer alan usul ve esaslar doğrultusunda yerine getirirler. Hayvancılık Genel Müdürlüğü

ayrıca, İl Müdürlükleri arasında koordinasyonun sağlanması, destek yönetimine ilişkin olarak Bakanlık İl Müdürlüklerine yönlendirmede bulunma görev ve yetkilerine sahiptir.

1.5 Kurumsal Çerçeve

a)Hayvancılık Genel Müdürlüğü

- 1) Yatırımların desteklenmesi kapsamında yapılacak faaliyetlerin idari, mali, mühendislik ve çevresel uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütüldüğünü kontrol etmek.
- 2) İllerden gelen onaylı listeleri bütçe imkânlarına göre MPDK'nın değerlendirmesine sunmak.
- 3) MPDK'ca değerlendirilen ve onaylanan listeleri İl Müdürlüğüne iletmek Programla ilgili hibe programı ve yıllık bütçe teklifinin hazırlanmasını ve yatırım projelerinin uygulanacağı illeri belirlemek.
- 4) Programın yürütülmesine yönelik eğitim programlarının hazırlanmasını ve düzenlenmesini sağlamak.
- 5) Yatırım projelerinin tanıtımını yapmak, projenin ulusal ve bölgesel düzeyde koordinasyonunu yapmak, izleme ve değerlendirme raporlarını takip etmek, uygulama usul ve esaslarını belirlemek.

b)Merkez Proje Değerlendirme Komisyonu (MPDK)

1) Genel müdür oluru ile genel müdür yardımcısı başkanlığında; ilgili daire başkanı ve konu uzmanlarından oluşan en az beş üyenin katılımı ile merkez proje değerlendirme komisyonu kurulur. Komisyon başkanının bulunmaması durumunda komisyona ilgili daire başkanı başkanlık eder.

2) Komisyon, toplam üye sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşitliğinde komisyon başkanının oyu yönünde karar alınmış sayılır.

3) Yatırımların desteklenmesi kapsamında yürütülecek faaliyetlerin kontrolü ile bu faaliyetlerin idari, mali, çevresel uygulamalar ve mühendislik uygulamalarıyla uyumlu bir şekilde yürütülmesine destek vermek,

4) Uygulama rehberi hazırlayarak Genel Müdürlük onayı sonrasında bakanlık web sayfasında yayınlamak,

5) Hibeye esas yatırım konularına ait tutarların üst sınırlarını belirlemek,

6)Yatırımların desteklenmesi ile ilgili olarak il müdürlüklerinden gelen onaylı listeleri ve raporları bütçe imkanlarına göre değerlendirmek suretiyle onaylamak, onayladığı projeleri asil ve/ veya yedek olarak listelemek ve bunları ilgili il müdürlüğüne göndermek,

6) Yatırımların desteklenmesi ile ilgili olarak il müdürlüklerinden gelen onaylı Ödeme İcmal Cetvellerini incelemek ve uygun bulunanlar için yatırımcıya ödeme yapılmak üzere hak ediş belgesini bankaya göndermek,

7)İl müdürlüklerinde, bu Tebliğin uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkan sorunların çözümünde etkin rol almak.

c)İl Müdürlüğü

1-Yatırımların desteklenmesinin, idari, mali, mühendislik ve çevresel uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesi ile Karar, Tebliğ ve bu uygulama rehberi kapsamında yapılacak tüm çalışmaların il bazında tanıtılmasını, uygulanmasını, sekreteryasını ve koordinasyonunu sağlamak,

2- İPDK tarafından onaylanan projeler ile hak edişleri Genel Müdürlüğe göndermek.

3- Bakanlıkça ayrılan destekleme kaynağının, yerinde ve etkin kullanımını sağlamak, yönetmek ve denetlemek,

4-. Onaylanarak yatırıma alınan projelerin termin planına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini takip etmek, devam eden projeler için konusuna göre Ek-18 veya Ek-19'da yer alan formu, yılda iki kez, biten projeler için ise Ek-20' de yer alan tamamlanan yatırım takip tutanağını yılda bir kez düzenli olarak Genel Müdürlüğe göndermek,

5. Karar, Tebliğ ve bu uygulama rehberi kapsamında yapılacak tüm çalışmaların il bazında tanıtılmasını, uygulanmasını, sekreteryasını ve koordinasyonunu sağlamak,

ç) İl Proje Değerlendirme Komisyonu (İPDK)

1) Valilik oluru ile il tarım ve orman müdürü/müdür yardımcısı başkanlığında; konu ile ilgili şube müdürleri olmak üzere en az beş kişiden oluşan İPDK kurulur. Asil üyenin olmaması durumunda yerine vekâlet eden kişi komisyon üyesi olarak görev yapar. Komisyon, toplam üye sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşitliği halinde komisyon başkanının oyu yönünde karar alınmış sayılır.

2) Yatırımların desteklenmesi kapsamında İPYB tarafından hazırlanan raporları, uygulama rehberindeki kriterlere göre inceleyerek, değerlendirir, yatırıma uygun bulunan listeleri onaylayarak sonuç tablolarını hazırlar ve Genel Müdürlüğe sunulmak üzere İl müdürlüğüne iletmek,

3) İPYB düzenli ve etkin çalışması için her türlü idari ve teknik desteği sağlamak,

4. İPYB tarafından hazırlanan ödemeye esas hak ediş icmal cetvelini inceler, onaylar ve Genel Müdürlüğe gönderilmek üzere İl Müdürlüğüne sunmak.

d) İl Proje Yürütme Birimi (İPYB)

1) Valilik oluru ile il müdürlüğü bünyesinde, projenin yürütülmesinden sorumlu şube müdürlüklerinde görevli en az bir ziraat mühendisi ve veteriner hekim ile Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının il ve bölge müdürlükleri, çevre ve şehircilik il müdürlüğü, belediyeler, büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan inşaat, elektrik ve makine mühendisleri ve/veya teknikerlerinin katılımıyla, en az beş asil beş yedek üyeden oluşan il proje yürütme birimi kurulur. Asil üyelerin görevlerini yerine getiremeyecekleri hallerde bunların yerine, valilik olurunda belirlenen sıraya göre yedek üyeler görev alır.

2) Yatırımın gerçekleştirileceği yerin tespitinin yapılması amacıyla Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının il ve bölge müdürlükleri veya il kadastro müdürlüğünden konu uzmanı bir teknik eleman, inşaat hak edişlerinin düzenlenmesi amacıyla da Bakanlık ve bağlı kuruluşların il ve bölge müdürlükleri ile çevre ve şehircilik il müdürlüğü, belediyeler, büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarından bir teknik eleman bu birim içerisinde görevlendirilir.

3) Yatırımların desteklenmesi kapsamında yapılan başvuruları; Karar, Tebliğ ve Uygulama Rehberi hükümleri doğrultusunda inceleyerek hazırladığı raporu il proje değerlendirme komisyonuna göndermek,

4) İl düzeyinde proje hazırlanması aşamasında başvuru sahiplerini yatırım konuları ve destekleri hakkında bilgilendirmek,

5) Uygulama projelerini teknik gereklilikler bakımından incelemek ve uygunluğuna karar vermek,

6) Yatırımların uygulamasını kontrol etmek, izlemek, değerlendirmek ve denetlemek,

7) Onaylanan projeler tamamlandığında; uygulama rehberindeki kriterlere göre hak ediş düzenleyerek İPDK'nın onayına sunmak,

e) MPDK, İPDK ve İPYB'nin görev süreleri projenin kontrol sürelerinin bitimine kadar devam eder.

2.BÖLÜM

HİBE DESTEĞİ UYGULANACAK İLLER, DESTEKLEME KONULARI VE HİBE

ORANLARI, YARARLANMA KOŞULLARI

2.1. Yatırım Konularına Göre Hibe Desteği Kapsamları ve Uygulanacak İller

a) Arıcılık Destekleme Konuları ve Uygulama İlleri;

Destekleme konuları; arı ürünleri üretiminde kullanılacak makine, alet-ekipman ve seyyar arıcı barakası gibi EK-5'de yer alan malzemeleri kapsar.

Tebliğ kapsamında 81 ildeki;

- 1) Arı Yetiştiricileri Birliği veya Bal Üreticileri Birliğine üye,
- 2) Arıcılık kayıt sistemine (AKS) müracaat tarihi itibarıyla en az 3 yıldır kayıtlı,
- 3) AKS deki aktif kovan sayısı bakımından 50 ve üstü arılı kovana sahip,

- 4) Bal üretimine ilaveten bulunduğu bölge ve ekotip dikkate alınarak diğer arı ürünlerinden arı sütü, polen, propolis, arı ekmeği(perga), arı zehiri, apılarnil' den en az ikisini üreteceğini taahhüt eden arıcılar faydalanabileceklerdir.
- 5) Arıcılık hibe desteği konusunda aynı haneden karı-koca, kardeş, anne-baba olması durumunda asil listeye giren veya puanı en yüksek olan tek bir proje değerlendirmeye alınır.

b) İpekböcekçiliği Destekleme Konuları ve Uygulama İlleri;

İpek böceği yetiştiriciliği yatırımları dut bahçesi tesisi ile besleme evi, makine, alet - ekipman alımını kapsar.

Tebliğ kapsamında; Ankara, Antalya, Bilecik, Bingöl, Bolu, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Elazığ, Eskişehir, Hatay, İzmir, Karaman, Kayseri, Kırşehir, Konya, Muğla, Sakarya, Sivas, Tunceli ve Yozgat illerinde toplu/tekli besleme evi inşaatı makine, alet - ekipman alımı ve dut bahçesi tesisi yatırımları desteklenecektir.

Karar'ın yürürlüğü süresince faaliyet alanı ipek böceği besleme veya flatürla ipek çekimi olan tüzel kişilik vasıflarına haiz işletme/kooperatiflerin ipekböcekçiliği konusunda aynı ilde birden fazla veya çeşitli illerde yapacağı dut bahçesi tesisi ve ipek böceği besleme evi, makine, alet - ekipman alımı tek proje olarak kabul edilir.

c) Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Destekleme Konuları ve Uygulama İlleri;

Damızlık kaz işletmelerinde yeni kümes ve kuluçkahane inşaatı, makine ve alet - ekipman alımı, ticari kaz ve hindi işletmelerinde ise yeni kümes yapımı ve alet - ekipman alımını kapsar.

Tebliğ kapsamında, Kars ilinde 1.000 adet kapasiteli damızlık kaz, Ardahan, Kars, Muş ve Ordu illerinde 500'er adet kapasiteli ticari kaz ve Bingöl, Diyarbakır ve Kahramanmaraş illerinde 1.000 adet kapasiteli ticari hindi yetiştiriciliği işletmeleri desteklenecektir.

d) Kararda belirtilen yatırım konularına göre gerçek ve tüzel kişiler başvuruda bulunabilir.

2.2. Destekleme Konularına Göre Hibe Oranları

<u>YATIRIM KONULARI</u>	<u>HİBE ORANI (%)</u>
Arıcılık (Makine, alet- ekipman ve arıcı barakası alımı)	50
İpekböcekçiliği (Besleme evi yapımı, makine, alet - ekipman alımı ve dut bahçesi tesisi)	100
Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği (Yeni inşaat yapımı, makine ve alet -ekipman alımı)	75

3.BÖLÜM

BASVURU ŞEKLİ, YERİ, ZAMANI VE ARANACAK ŞARTLAR

3.1. Başvuru Şekli, Yeri ve Zamanı

a) Başvurular, 04/01/2021- 22/01/2021 tarihleri arasında yapılır. Genel Müdürlük gerekli gördüğü takdirde MPDK kararı ile başvuru süresini uzatabilir, kısaltabilir ya da yıl içerisinde başvuru çağrısı yapabilir.

b) Başvurular, il müdürlüklerinde kurulan İPYB tarafından, ilçelerde ilçe müdürlüğü tarafından kabul edilir.

c) Yeni inşaat yapımı, makine, alet - ekipman alımı için yatırımcılar, başvuru formu (EK-1, EK-2) ve ekinde yer alan belgeleri iki takım olarak hazırlar ve yatırımın yapılacağı yerin bulunduğu il / ilçe müdürlüklerine başvururlar.

ç)Başvuru, proje ve/veya yatırım konusu ile ilgili istenilen belgeler, yatırımın yapılacağı/ikamet ettiği yerleşim birimlerinin bağlı olduğu il/ilçe müdürlüklerine başvuru tarihi ve saati sona ermeden gerçek kişiler için şahsen, tüzel kişilikler için ise yetkilendirilmiş kişi tarafından yapılır.

d) Başvuruda istenen belgelerin tamamı başvuru sahibi veya yetkilendirilen kişi tarafından imza/paraflanmış olmalıdır.

e)Başvuru dosyasına geliş tarihi ve numarası verilerek üzerinde tarih ve numara yazılı dosyanın bir nüshası başvuru sahibine verilir.

f) İPYB yapılan başvuruları evrak kayıt geliş sırasını esas alarak listeler.

Posta, e-posta, kurye, faks, vb. yöntemlerle gönderilen başvurular ile Genel Müdürlükçe ilan edilecek olan son başvuru tarihinden sonra ulaşan başvurular kabul edilmez.

3.2) Desteklemeden Yararlanamayacak Olanlar

- a) Hibe desteklerinden kamu, kurum ve kuruluşları, gerçeğe aykırı beyanda bulunan ve/veya belge ibraz edenler, desteklemelerden men cezası bulunanlar ve tebliğde belirtilen hükümlere uymayanlar,
- b) Devlet memurları, kamu işçileri ve Devlet üniversitelerinde görevli öğretim elemanları,
- c) Yatırımcılar aynı yatırım için diğer kamu kurum ve kuruluşlarının aynı konudaki faiz indirimi veya hibe desteği programlarından yararlananlar,
- ç) Kanuni takipte vergi borcu ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim borcu olanlar, (Tahsilat Genel Tebliği hükümleri uyarınca tahsil dairelerinin verdiği bilgiye istinaden kapsama giren alacak türlerinin toplam tutarının 5.000 TL'yi aşmaması halinde borcun bulunmadığı kabul edilerek gerekli ödemeler yapılabilecektir)
- d) 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 23'üncü maddesi hükümleri uygulananlar, (İl Müdürlüklerince ÇKS, AKS, TÜRKVET sistemlerinden sorgulanır)
- e) İflas etmek veya tasfiye edilmek, ilişkileri mahkemeler tarafından yönetilmek, kredi verenlerle anlaşma yapmak, işletme faaliyetlerini askıya almış olmak, bu konularla ilgili işlemlere tabi olmak, ulusal yasa veya düzenlemelerle benzer bir durumdan kaynaklanan konumda olanlar,
- f) Hırsızlık, kaçakçılık, yağma, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, ihaleye ve edim ifasına fesat karıştırma, zimmet, irtifak veya rüşvet suçlarından adli sicil ve sicil arşiv kaydı olanlar,
- g) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan, organize veya örgütlü suçlardan adli sicil ve adli sicil arşiv kaydı olanlar,
- ğ) Türk Ceza Kanunu'nun 102., 103. ve 104. maddelerinde düzenlenen suçlardan adli sicil ve adli sicil arşiv kaydı olanlar,
- h) Destekleme prosedürü ile ilgili olarak kendi yükümlülüklerini yerine getirememesi konusunda ciddi bir ihlal içinde buldukları ilan edilmiş durumunda olanlar.

3.4) Başvuruda İstenilen Belge ve Bilgiler

- a) Hibe Başvuru Formu (Arıcılık için Ek-1, Kaz-Hindi, İpekböcekçiliği için Ek-2)
- b) Nüfus cüzdanı fotokopisi (gerçek kişiler için aslı başvuru esnasında görülüp, onaylanacak),
- c) Şirketi temsil ve imza yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri (tüzel kişiler için) ile tüzel kişilerin yetkili kurullarından alınmış yetkilendirme kararı,
- ç)Tahmini Sabit Yatırım Tutarı ve Termin Plan Tabloları (Ek-3) veya (Ek-4),
- d) İnşaat yatırımının yapılacağı arazilere ait aidiyet belgesi(Ek- 9) veya (Ek-10),

e) İpekböcekçiliği yatırımları tüzel kişi hariç olmak üzere, yeni inşaat yaptıracak işletmelerde inşaatın yapılacağı alan yatırımcıya ait olmalıdır. Yatırım yerinin eş, birinci derecede akrabalara ve kardeşlere müstakil tapu ile ait olması durumunda, alınacak noter onaylı muvafakat ile inşaat yapılabilecektir. Üzerine yeni inşaat yaptıracak işletmelerde arsanın yatırımcı ile birlikte birden fazla kişiye ait olması (hisseli olması) durumunda, her bir hissedarın yatırımcıya arsa üzerinde inşaat yapılmasına rızaları olduğuna dair yetki verdiğini gösterir noter tasdikli belge istenecektir(Yatırımı MPDK tarafından onaylandıktan sonra),

f) Firmanın sermaye yapısı, miktarı ve faaliyetleri açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi tasdikli örneği (tüzel kişiler için),

g) Gerçek kişiler ve tüzel kişiliklerde imza yetkisi olanlardan adli sicil kaydı istenir.

4.BÖLÜM

TEKNİK DESTEK, BAŞVURU DOSYASININ İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1)Teknik Destek

a) Hibe yatırım desteklemesine başvuracak gerçek ve tüzel kişiler, destekler hakkında illerde bulunan İPYB'ye başvurarak, hibe programına ait uygulama rehberi başvuru formları ve bilgilendirici diğer dokümanlar bakanlık web sayfasından yayınlanır.

b)Verilecek bilgi, başvuru belgelerinin hazırlanmasında ve uygulamada karşılaşılabilecek sorulara cevap vermekle sınırlı olup projenin kabul edilmesi konusunda bir taahhüt niteliği taşımaz.

İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri ve Proje yürütme birimi çalışanları, uygulama rehberinde yer alan konularla ilgili proje hazırlayamaz!

c) Bakanlık görüşüne ihtiyaç duyulan konuyla ilgili olarak yapılan yazışmalarda İl müdürlüğünün görüşüyle birlikte detaylı raporu Bakanlığa gönderir.

4.2) Başvuruların incelenmesi

a) Başvuru dosyası, dosyada olması gereken belgelerin (EK-8) var olup olmadığı yönünden 5(beş) iş günü içerisinde incelenir. Noksan veya hatalı belgelerle ilgili İPYB'ce yatırımcıdan eksikliklerin giderilmesi için 5 iş günü ek süre verilir. Eksik veya hatalı belgenin yatırımcı tarafından sağlanamaması halinde başvurunun kabul edilmediği İl Müdürlüğü yazısı ile yatırımcıya bildirilir. Başvurunun başvuru koşulları açısından uygunluğuna karar verme yetkisi İPYB' dedir.

b)Makine, alet- ekipmanların birim fiyatı il proje yürütme birimi tarafından piyasa araştırması yapılarak belirlenir. Belirlenen fiyatlar doğrultusunda konusuna göre Tahmini Yatırım ve Termin Plan Tablosu Ek-3 veya Ek-4 hazırlanır.

c)Başvurusu uygun olan Arıcılık, İpekböcekçiliği, Kaz, Hindi Projeleri liste halinde İPDK'ya gönderilir.

ç)Reddedilen başvurular için İPYB'nin hazırlayacağı gerekçeli rapor İl Müdürlüğü yazısı ekinde yatırımcıya bildirilir.

d) Bu rehberin 3.3. maddesinde bulunan hibelerden yararlanamayacaklar dikkate alınarak gerekli inceleme yapılır.

Posta, e-posta, kurye, faks, vb. yöntemlerle gönderilen başvurular ile Genel Müdürlükçe ilan edilecek olan son başvuru tarihinden sonra ulaşan başvurular kabul edilmez.

4.3)Başvuruların Değerlendirilmesi

a)Yatırımların desteklenmesi İPYB tarafından gerekli şartları taşıyan veya taşımayan başvuruları içeren bir rapor hazırlanır, imzalanır, İPDK'ya gönderilir.

b)Başvurusu uygun olan yatırımcılar ekte yer alan "değerlendirme puan kriter (Ek-11, Ek-12 ve Ek-13)" tablosuna göre İPDK tarafından 5 (beş)

iş günü içerisinde puanlanır ve en yüksek puandan en düşük puana doğru liste halinde sıralanır, yatırıma uygun bulunan projeler onaylanarak (EK-14) İl müdürlüğüne iletilir.

c) Onaylanan listeler İl Müdürlüğüne Genel Müdürlüğe gönderilir. Yatırıma alınmayan veya uygun bulunmayan projeler il müdürlüğüne resmi yazı ile yatırımcıya bildirilir.

ç) MPDK, il müdürlüklerinden gelen onaylı listeleri ve raporları bütçe imkanları dahilinde inceler, inşaat yatırımı, makine, alet- ekipman alımı olarak projeleri onaylar, onaylanan asil ve yedek listeler Genel Müdürlük tarafından ilgili il müdürlüğüne gönderilir.

5. BÖLÜM

YATIRIMA ALINMA, BAŞVURUSU YATIRIMA UYGUN BULUNANLAR İÇİN İSTENECEK BİLGİ VE BELGELER, YATIRIM TABLOSU, YATIRIMCININ SORUMLULUĞU, YATIRIMA BAŞLAMA SÜRESİ, PROJE DEĞİŞİKLİĞİ

5.1) Yatırıma Alınma

a) İl Müdürlüğü, MPDK tarafından yatırımı onaylanmış olan yatırımcılara resmi bildirim yapar. Hangi yatırım konusuna başvurulmuş ise yatırımı tamamlaması için süreç başlatılır. Arıcılık yatırımlarında talep edilen makine, alet-ekipmanlara ait faturalar ile kaz, hindi ve ipekböcekçiliği projelerinde inşaat, makine, alet-ekipman ve dut bahçesi tesisi projelerinin hazırlanmasını ve 10 (on) iş günü içerisinde İPYB'ne teslim edilmesini yazı ile ister.

b) Eksikliklerin tespiti halinde yatırımcıya bunları tamamlaması için beş iş günü ek süre verilir.

c) İnşaat yatırımı için gerekli yasal izinlerin proje uygulama süresi içerisinde alınması yatırımcının sorumluluğundadır.

ç) Süresi içinde yatırım konusunun gerektirdiği bilgi ve belgeleri sunmayan, onaylatmayan veya vazgeçen yatırımcı asil listeden çıkarılır ve bu durum yazı ile yatırımcıya bildirilir.

d) Yatırım listesinden çıkarılanların yerine varsa yedek listedeki yatırımcıya sırası ile teklif çağrısı yapılır. Bu işleme bütçe imkânları dahilinde devam edilir.

5.2) Yatırım İçin Uygun Bulunanlardan İstenecek Bilgi ve Belgeler

a) İnşaat Yatırımlarında İstenecek Bilgi ve Belgeler

1. Uygun bulunan projelere ait, işletmenin tüm bölümlerini kapsayan detaylı, teknik resim kurallarına göre hazırlanmış plan, kesit ve görünüşleri içeren, 1/50 veya 1/100 ölçekli projeler, İPYB tarafından teknik yönden incelenir. İPYB tarafından uygun bulunan mimari, statik, sıhhi, elektrik ve makine yerleşim projeleri 2 nüsha halinde hazırlanır, bir nüshası yatırımcıda kalır.

2. Proje başvuru yılı içindeki Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayınlanan “İnşaat ve Tesisat Analiz ve Birim Fiyatları” üzerinden poz numaralarına göre hazırlanan keşif özeti cetvelleri,

3. İnşaat izni ve yapı kullanım ruhsatının alınması süreci, termin planında belirtilenden daha uzun sürecekse ilgili birimlerden olumlu görüş veya yatırımcıdan alınan taahhütname,

4. Yatırım tablosu, termin planı ve gerekli öz kaynak belgeleri, (öz kaynak ve kredi),

5. Hazırlanacak olan inşaat yatırım projelerinde makine, alet-ekipmanlar yer almalıdır.

6. Kümes projelendirilmede temel göstergeler için “Çiftlik Hayvanlarının Refahına İlişkin Yönetmelik” te belirlenmiş olan esaslar dikkate alınarak hazırlanacaktır.

7. Damızlık kaz projeleri "Kuluçkahane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliği"nde belirlenmiş olan esaslar dikkate alınarak hazırlanacaktır.

b) Yatırım Tablosu Hazırlanmasında Dikkat Edilecek Hususlar

1. İnşaat yatırımlarında tarımsal yapılar için belirlenen proje yılı için; Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayınlanan “İnşaat ve Tesisat Analiz ve Birim Fiyatları” ve poz numaralarına göre hazırlanan cetveller esas alınacaktır.

2. Yatırım konularına göre desteklenecek kapasiteler ve hibe limitleri

a) 1.000 adet kapasiteli damızlık kaz kümes ve kuluçkahane inşaat yatırımlarında inşaat, makine, alet-ekipman için ödenecek hibe desteği 700.000TL'yi geçemez.

b) 500 adet kapasiteli kaz kümes inşaatı yapımı, alet - ekipman alımı için ödenecek toplam hibe desteği 175.000 TL'yi geçemez.

c) 1.000 adet kapasiteli ticari hindi kümes inşaatı yapımı, alet-ekipman alımı için ödenecek hibe desteği 200.000 TL'yi geçemez.

ç) Arıcılık desteklemesinde makine alet-ekipman için ödenecek hibe desteği 30.000 TL'yi geçemez.

d) İpekböcekçiliği desteklemesinde ödenecek hibe desteği;

-Toplu besleme evi inşaatı, makine, alet-ekipman alımı ve dut bahçesi tesisi yatırımlarında 1.100.000 TL,

- Toplu besleme evi inşaatı, makine, alet-ekipman alımı yatırımlarında 950.000 TL,

-Tekli besleme evi inşaatı, makine, alet-ekipman alımı ve dut bahçesi tesisi yatırımlarında 120.000 TL,

- Tekli besleme evi inşaatı, makine, alet-ekipman alımı yatırımlarında 105.000 TL'yi geçemez.

e) Bu hibe destek miktarlarının üzerindeki yatırım miktarları yatırımcının öz kaynağı ile karşılanır.

f) Bakanlık yeterli bütçe temini halinde ödemeye esas hibe üst limitlerini değiştirebilir ve proje uygulama illerinin sayısını artırabilir.

3)Yatırım tabloları KDV hariç olarak hazırlanacaktır.

4)Projenin Uygun Olmayan Maliyetleri; destekleme kapsamında değerlendirilemeyecek maliyet unsurları aşağıda belirtilmiştir.

a) Ruhsatlar, kredi, teminat ve diğer ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler, döviz kuru zararları, ikinci el ekipman alımı, arsa ya da bina alımı, cezalar, mali cezaların bedelleri, borçlar ve gelecekteki muhtemel kayıplar için karşılıklar,

b) Faiz borcu, proje hazırlık çalışmalarının ve diğer hazırlık faaliyetlerinin maliyetleri, danışmanlık giderleri, aynı katkılar, personel giderleri,

c) Sigorta, nakliye maliyetleri,

ç) Dut bahçesi tesisi yatırımlarında yapılacak arazi düzeltme hariç olmak üzere, idari binalar, bakıcı evi, bekçi kulübesi, yem deposu, istinat duvarı ve çevre yapılarının maliyetleri,

d)Yatırımcıdan kaynaklanan, proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan her türlü ceza, gecikme zammı, faiz ve benzeri giderler, uygun maliyetlerden sayılamaz.

c) Yatırımcıların Sorumlulukları

1) Başvuru zamanından hak edişlerin tanzimi ve sonrasında izleme uygulamalarındaki her türlü yazışmalarda başvuru formunda yer alan imza sahipleri muhatap alınır.

2) Yatırımın her aşamasındaki harcamaların dokümanları, tüm satın alma sözleşmeleri (fatura, ödeme vb.) kaydedilecek ve herhangi bir denetim durumunda hazır olacak şekilde muhafaza edilir.

3) Yatırımcılar, uygulamada karşılaştığı sorunların giderilmesinde İl Müdürlüğünün önerilerini dikkate alır.

4)Sabit yatırımların yapılacağı yerde, devlet desteği uygulaması ve yatırımın adının uygun araçlarla (tabela, vb.) görünürlüğü sağlanacaktır. Söz konusu tabelalar en az 100 cm X 75 cm ebatlarında olup, üzerinde "BU TESİS T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINCA YÜRÜTÜLEN HAYVANCILIK YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ HİBE PROGRAMI KAPSAMINDA YAPTIRILMIŞTIR" ibaresi bulunacaktır.

5)İl Müdürlüğünün yapacağı tüm denetim ve izleme ziyaretlerinde kolaylık sağlanacak ve inşaat yapım süresinin her aşamasında görevlilere gerekli denetimlerin yapılması için bilgi verecektir.

6) Proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan her türlü zarardan Bakanlık sorumlu tutulamaz.

ç)Yatırım Projesi Değişikliği

1) Yatırımcılar, projelerini İPDK tarafından onaylanmış şekli ile uygulamaları esastır. Bu nedenle projenin ilk planlandığı şekilde uygulanması sağlanmalıdır.

2) Yatırımın maksat ve maliyetini etkilemeyen küçük değişiklikler, İl Müdürlüğünün onayı alınarak yapılabilir.

3) Proje değişikliklerinde;

a) Yatırımcının taleplerinin kabulü için yalnızca talepte bulunması yeterli değildir. Bu taleplerin, nedenlerinin ve değişiklik gerekçelerinin, detaylı olarak ve belgelendirilerek açıklanması gerekir. Gerekçesi yetersiz ya da mesnetsiz olan değişiklik talepleri İl Müdürlüğünce reddedilir.

b) Proje değişikliği, başvuru sahiplerine eşit muamele yapılması ilkesine aykırı düşen veya proje amacını değiştiren bir niteliğe veya etkiye haiz olamaz. Bu nedenle, değişiklik talepleri, projenin genel amacını değiştirecek ve bu kapsamda diğer başvuruların eşitliğine zarar verecek maksat ve nitelikte olmamalıdır.

c) Proje değişiklik teklifi sadece termin planı içindeki sürede yapılabilir.

ç) Onaylanan ve yatırıma başlanan projelerin fiziki tamamlanma süresi aynı yılın kasım ayının son iş günüdür.

d) Projede termin başlangıcı, proje yatırıma alındıktan sonra yatırım yerine gidilerek yatırım yeri tespit tutanağının (Ek-7) tutulduğu tarihi itibari ile başlar ve aynı yılın kasım ayının son iş gününde tamamlanır.

e) Projenin temel amacını etkilemeyen değişiklikler;

1. Faaliyetlerde yatırım tutarını etkilemeyen küçük değişiklikler,
2. Proje koordinatörü ve yöneticisinin değişikliği,
3. Banka hesabı değişikliği,
4. Adres ve telefon numarası değişikliği,
5. Yatırım tutarını değiştirmeyen ekipman sayısı ve birim fiyat değişiklikleri,
6. Aynı amaca hizmet etmek koşuluyla ekipmanın üst modeliyle değiştirilmesi gibi uygulamalar, İPDK yetkisiyle yapılabilir.

d) Yatırıma Başlama ve Uygulanması

1) Yatırımcı, uygulayacağı yatırım ile ilgili olarak İl Müdürlüğünce kendisine yapılan tebliğ tarihi itibariyle onaylanan projesini; karar, tebliğ ve rehberde belirtilen usul ve esaslardaki hükümlere ve iş programına uygun olarak, İPYB tarafından yerinde yapılacak inceleme sonrasında verilecek yer tespiti raporuyla uygulamaya başlar. Sabit Yatırımlar için, projesi uygun görülüp yatırıma başlaması için onay verilen yatırımcı en geç bir ay içerisinde yer tespitini yaptırmak zorundadır. Aksi halde bir ay içerisinde yer tespiti yaptırmayan yatırımcının projesi iptal edilecektir.

2) Yatırım yerinde İPYB tarafından yapılacak inceleme sonrasında düzenlenecek yatırım yeri tespit tutanağında (EK-7); yatırım öncesi yatırım sahasında herhangi bir iş veya işlem, inşaat yapıp yapılmadığı özellikle belirtilir. Yatırım yerinin tespitinin amacıyla Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının il ve bölge müdürlüklerinden veya il kadastro müdürlüğünden konu uzmanı bir teknik eleman(harita mühendisi/teknikeri) Valilik oluru ile görevlendirilip, ilgili eleman ile birlikte tespit yapıp, düzenlenecek tutanak imza altına alınacaktır.

3) Proje uygulamalarının kontrolü, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetlenmesi İPYB tarafından yapılacaktır. Bu çerçevede yapılacak denetimlere ilişkin olarak EK-17’de belirtilmiş olan ara rapor tutanağı düzenlenir.

4) Yatırımcılarca gerçekleştirilecek projelerin amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların karar, tebliğ ve rehberde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinin izlenmesinden İPYB sorumludur.

5) İnşaat projelerinde yatırımın uygun olarak yürütülmediğinin tespiti halinde, yatırım sahiplerine üç iş günü içerisinde uygulamaların karar, tebliğ ve bu rehber hükümlerine uygun olarak yürütülmesi konusunda İPYB raporu doğrultusunda il müdürlüğü tarafından bir ihtar yazısı yazılır ve 10 iş günü içinde İPYB tarafından tespit edilen projeye aykırı uygulamaların düzeltilmemesi halinde proje iptal edilir ve desteklemeden yararlandırılmaz.

6) Uygulamada karşılaşılan sorunların çözümüne, İPYB raporu doğrultusunda öncelikle İPDK tarafından, gerektiği hallerde ise Bakanlık karar verir.

7) Proje uygulamalarının her aşamasında tesislerin (makine, alet- ekipmanlar dahil) fotoğrafları çekilecektir.

6.BÖLÜM

HAKEDİŞE MÜRACAAT VE DEĞERLENDİRME, HAKEDİŞ RAPORLARININ VE

HAK EDİŞ İCMALLERİNİN DÜZENLENMESİ

6.1) Hak Ediş Müracaat

a) Yatırımın süresi içinde tamamlanmasını takiben yatırımcı, hak edişlerin düzenlenmesi için il/ilçe müdürlüğüne müracaat eder.

b) İPYB hak ediş belgelerinin düzenlenmesi için yerinde tespit yapar.

6.2) Hak Ediş Raporlarının Düzenlenmesi ve Onaylanması

a) Genel Esaslar

1) Arıcılık yatırımlarında makine, alet-ekipman, arıcı barakası (EK-.5.) alımları tamamlandıktan ve yerinde tespit edildikten sonra hak ediş düzenlenir ve tek seferde ödeme yapılır.

2) Onaylanan inşaat projelerinde, proje tamamlandığında ve makine, alet-ekipman alımları ile birlikte hak ediş düzenlenir ve tek seferde ödeme yapılır.

3) İpekböceği yatırım konularında projenin tamamlanan kısımları için ayrı ayrı veya birlikte hak ediş düzenlenir ve ödeme yapılır.

4) İnşaat hak edişlerinde, konu uzmanı en az bir teknik personelin (mühendis/tekniker) imzası ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan inşaat ve tesisat analiz ve birim fiyatlar üzerinden poz numaralarına bağlı olarak gerçekleşen keşif özetlerinin bulunması zorunludur. Keşif özetlerinin İPDK tarafından incelenmesinde, metrajların gerçeğe uygunluğu denetlenir. Yapılan yatırıma ilişkin onaylanan sabit yatırım ve termin planı düzenlenir. (Ek-15, Ek-16)

5)Yatırımcı inşaat için hibe hak edişine müracaatında yasal izinlerini veya fen ve sağlık kurallarına uyumlu olmak kaydıyla ilgili yasal mevzuat çerçevesinde aldığı izinleri ibraz etmek zorundadır. İbraz etmediği sürece hak ediş düzenlenmez. İPYB uygulama rehberindeki kriterlere göre hazırlanan ve düzenlenen rapor esas alınarak hak edişler İPDK tarafından (Ek-22) onaylanır.

b) Desteklemeye esas inşaat işleri makine, alet-ekipman alımı ve dut bahçesi teknik kriterler

1)Yapılan inşaat yatırımları, onaylanan projeye uygun olacaktır.

2) Yapılacak kaz ve hindi kümesleri kapalı sistem olarak inşa edilecektir. Kümeslere ait kriterler, genel hatları ile aşağıdaki teknik özellikleri kapsayacak şekilde olacaktır:

a) Kümeslerde, damızlık ve ticari kaz için 2,5 adet/m², hindi için 3,5 adet/m² olacak şekilde taban alanı planlanmalıdır.

b) Damızlık 1.000 adet(800 adet dişi + 200 adet erkek) kapasiteli kaz işletmesinde; 400 m² lik(10x40m) yetiştirme kümesi, 100m² lik (10x10m) büyütme kümesi, 150 m² lik kuluçkahane planlanmalıdır. Kuluçkahane ile diğer kümesler arasında 150 metre mesafe bulundurulmalıdır.

c) Damızlık kaz işletmelerinde her biri 800 adet kapasiteli 4 adet gelişim (kuluçka) makinası, her biri 800 adet kapasiteli 2 adet çıkım makinası,

ç) Kuluçkahane için enerji tüketimini karşılayacak kapasiteye sahip bir adet jeneratör,

d) Damızlık kümesler için 4 adet galvanizli en az 90x90cm ölçülerinde havalandırma fanı,

e) Cıvıv büyütme dönemlerinde kullanılmak üzere damızlık kaz kümesleri ve ticari hindi kümeslerinde 4 adet, ticari kaz kümeslerinde 2 adet radyant ısıtıcı,

f) 500 adet kapasiteli ticari kaz işletmesinde; 200 m²lik (10x20 m) yetiştirme kümesi,

g) Yemlik ve suluk hesaplamalarında 15 adet kaz veya hindi için 1 adet oluk tipi yemlik ve 1 adet açık suluk ya da nipel hindi suluğu,

ğ) 1.000 adet kapasiteli ticari hindi işletmesinde; 285 m²lik (10x28,5 m) yetiştirme kümesi,

- h) Ticari kaz ve hindi kümesleri için bölge şartlarına uygun sayıda ve ebatla galvanizli havalandırma fanı,
- i) Mahya yüksekliği tabandan itibaren 480 cm, yan duvar yüksekliği 270 cm (160 cm. tuğla, taş vb. üzerine 80 cm. olacak şekilde pencere ve 30 cm kiriş) olması ve zeminin kolay temizlenmeye uygun pürüzsüz beton olarak inşa edilmesi,
- i) Kümes duvar ve çatısında ekonomik ve standartlara uygun yalıtım malzemesi kullanımı planlanmalıdır.

3) İpekböcekçiliği yatırımları ile ilgili teknik kriterler

a) Toplu besleme evi için;

Her bir bölümü minimum 80 m² net kullanım alanına sahip 10 adet bağımsız besleme odası, 36 m² görevli odası, 48 m² toplantı/egitim odası, 80 m² sundurma alanı, tavan yüksekliği 3,20 m olan ve üzerinde dijital termostat panosu bulunan oda içerisindeki ısı - nem oranını gösteren, istenilen sıcaklığa ayarlanmasına imkan tanıyan, gücü toplam alanla uyumlu otomatik ısıtma soğutma sisteminin bulunduğu toplu yapı şeklinde planlanmalıdır,

İnfiçar Makinası: maximum 48 m³ infiçar odası ve 23⁰ ısı - % 85 nem oranı olacak şekilde (sadece Kozabirlik ve bağlı kooperatiflere ait projeler için zorunlu)

b) Tekli besleme evi için;

Minimum 96 m² net kullanım alanı, 10 m² sundurma alanı, tavan yüksekliği 2,80 m, olan ve üzerinde dijital termostat panosu bulunan ve besleme evi içerisindeki ısı - nem oranını gösteren, istenilen sıcaklığa ayarlanmasına imkan tanıyan ve gücü toplam alanla uyumlu otomatik ısıtma soğutma sistemi olacak şekilde planlanmalıdır,

c) Alet-ekipman; Kerevet, hazırlık masası, kesme bıçağı, kesme tahtası, şimal kesme makası, yaprak taşıma sepeti vb.

ç) Dut bahçesi tesisi; her bir üretici için, sınırları belirlenmiş asgari sıralar arası 2,5 metre, sıra üzeri 1,3 metre olmak üzere asgari 300 adet ichinosa çeşidi dut fidanı dikilecek şekilde planlanmalıdır.

4) İnşaatların hak edişleri, başvuru anındaki proje yılı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan “İnşaat ve Tesisat Analiz ve Birim Fiyatları” üzerinden poz numaralarına göre hazırlanan cetvellerdeki fiili gerçekleşmeye göre yapılır. Yapılan hak ediş tutarı, onaylanan Sabit Yatırım Tutarı Tablosunda (Ek-15-16) yer alan yatırım tutarı miktarından fazla olamaz. Bu oranların üzerindeki yatırım tutarları yatırımcı tarafından aynı katkı olarak sağlanır.

5) İnşaat hak edişlerinde; gerçekleşmeler poz numaralarına göre düzenlenecek ve hak edişte konu uzmanı bir teknik elemanın (mühendis/tekniker) imzası mutlaka bulunacaktır.

6.3) Hak Ediş İcmallerinin Düzenlenmesi

a) Ödemeye uygun bulunan hak edişler için rehber ekinde yer alan Ödeme İcmal Cetveli (Ek-22) düzenlenir. İPDK tarafından onaylanır ve il müdürlüğü tarafından hak edişlerin birer suretleri ve ödeme kalemleri raporları ile birlikte Genel Müdürlüğe gönderilir.

b) Gelen Ödeme İcmal Cetvelleri, Genel Müdürlükçe incelenir ve uygun bulunanlar için yatırımcıya ödeme yapılmak üzere hak ediş belgesi bankaya gönderilir.

c) İnşaat, makine, alet-ekipman için hak ediş dosyasında aşağıdaki belgeler bulunmalıdır.

- 1) İnşaat durum raporu,
- 2) Poz numaralarına göre hazırlanmış inşaat metraj özetleri,
- 3) İPDK onaylı ödeme icmal cetveli (Ek-22),
- 4) İşletme inşaat yatırımının tüm aşamalarını içeren fotoğrafların bulunduğu CD,
- 5) Makine, alet-ekipman tespit tutanağı (Ek-21),
- 6) Makine, alet-ekipman alım faturaları,

7. BÖLÜM

TAMAMLANAN YATIRIMLARIN DENETLENMESİ VE CEZAI İŞLEMLER

7.1) Yatırımların Denetlenmesi ve Cezai Hükümler

a) Yatırımın tamamlanması ve hak edişlerin ödenmesi sonrasında inşaat, makine, alet- ekipman açısından işletmeler 3(üç) yıl süreyle yılda en az bir defa olmak üzere İPYB tarafından denetlenir. Hibe desteğinden yararlanan yatırımcının Karar, Tebliğ ve bu uygulama rehberindeki hükümler uyarınca taahhütlerini yerine getirip getirmediği tespit edilir.

b) Yapılan denetimlerde, biten projeler için izleme formu (Ek-20) düzenlenerek bilgilendirme amaçlı dosyasına konur, Genel Müdürlüğe gönderilir.

c) Yapılan denetimlerde, işletmesinde noksanlık tespit edilen yatırımcıya İPYB raporu doğrultusunda İl müdürlüğü tarafından eksiklerin giderilmesi için süre verilir. Verilen süre sonunda eksiklik giderilmezse 6183 sayılı yasaya göre hukuki süreç başlatılır.

ç) Yatırımcı, İPDK bilgisi ve onayı olmadan işletmede değişiklik yapamaz

d) Haksız ödendiği tespit edilen destekleme ödemeleriyle ilgili alacaklar, ödemenin yapıldığı tarih itibarıyla 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yasal faizi ile birlikte geri alınır.

e) Kararla belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, desteklemelerden haksız yere yararlandığı ve yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilen yatırımcılar 5 yıl süreyle 5488 sayılı Tarım Kanununun 23'üncü maddesi gereğince hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.